

MURASZOMBAT ÉS VIDÉKE

Laptulajdonos a Muraszombatjárasi Gazdaszövetség

ELŐFIZETESI ÁP:

Égész évre 6 kor., fél évre 3 kor., egyes szám 20 fillér.

Előfizetési és hirdetési pénzek és reklamációk:

BALKÁNYI ERNŐ címére Muraszombat küldendők.

Felolós szerkesztő: **Dr. CZIFRAK JÁNOS.**

Főmunkatárs: **STERN HUGÓ.**

Kiadó:

A Vendévidéki Magyar Közművelődési Egyesület.

MEGJELENIK MINDEN VASÁRNAP.

Kéziratok, levelek s egyéb szerkesztéségi közlemények a lap szerkesztésébe küldendők.

Hirdetési díj: 3 hasábos petítoros sorozati hirdetésnél 20 fill. többszöri hirdetésnél egyenkint 12 fillér.

Nyitlér sora 50 fillér.

Népeknek atyja,

királyoknak királya, Mindenható Isten, Te benned biztunk elejétől fogva! Te voltál a mi menedékünk minden időben. Hová mennénk azért, kinél kereshetnénk oltalmat, mikor a nyomorúság hajjai tolognának körülöttünk!

Hozzád esdekel ma aggódó szívünk, mert a veszedelem, mint gátat tört áradat terjed hazánk földén. A békesség sátorát ledönté a háború vihára; a munka zaját a fegyvercsattogás váltja fel. És bár eddig tárgy maradt határunktól az ádáz harc: keserít mégis a gondolat, hogy a mi véreink, rokonaink is ott vannak, hol a halál öldöklő fegyverekkel tart az élők között busaratást.

Óh, bizonytal nagy Isten a Te haragodnak nehéz napjai ezek. A nép nem becsülte meg az időt, amely békességre szolgált. Be kell vallanunk mindentudó Isten, hogy a háboru az emberi gyarlóság szülötte és ennek átka: a nyomorúság a mi bűnünk büntetése.

Te igaz vagy Uram és igaz a Te itéleted! Törődelemmel borulunk le előttd és kérünk, légy irgalmas nekünk, vidd győzelemre az igazságot. Kísérje védő kezéd királyunkat, gyámolítsd hazánkért küzdő seregünket.

A Te lelked nagy Isten, a szeretetnek lelke vezéreljen bennünket, hogy a megpróbáltatás eme napjaiban tudjunk áldozatkészséget tanusítani azon intézmények iránt, amelyek hivatva vannak a sors csapásait, a háboru borzalmaikt enyhíteni, a nyomorultaknak menedéket nyújtani. A Te örök igéd, a szeretet igéje élessze bennünk a részvétet, hogy ne zárjuk el ajtónkat, szívünket a szerencsétlen előtt, ne engedjük helyet keblünkben a gyűlöletnek, hanem igaz testvéreknek mutassuk magunkat ott, hol a szenvedők segedelemre, a kesergők vigasztalásra, az elesettek felemelésre, a bajtól ostromoltak védelemre várnak.

Népeknek atyja, királyoknak királya, mindenható Isten hallgass meg imánkat, áldd meg a magyart s dicsőséges szövet-ség-sét, hogy az igaz ügy diadalt arasson!

Cz. G.

Az itthon hagyottakért.

Elmentek . . .

Elmentek, hogy vérrózsákat szedjenek, amelyeket egy minden erkölcsi érzésből kivetkőzött nép ádáz gyűlölete fakasztott.

Elmentek, hogy az igazságos és megtorló Isten büntető ostorai legyenek azon a népen.

Elmentek, hogy az ősi magyar vitézség, hősiesség csodás erejével a magyar történet legendás hőseinek számát gyarapítsák.

Elmentek! . . .

És még hányan mennek el?!

Szent ügy diadalért mentek, távozásuk mégis súlyos sebeket ütött a sziveken.

Mert bármily ideális és szent az a közös cél, amelynek hőseivé áldozzák magukat, távozásuk az egyéni kötelek jegbensőbb kapcsolatait tépi szét.

És ez aggodalomba dönti és meggyötri a lelkeket.

Hát még micsoda szenvedések lakoznak meg ott ahol a lelkek meggyötöréseikhez a test nyomora is járul; ott, ahonnan a háboru szelleme elszólitotta a kenyérkereső férfit, a család egyedüli gyámolító erejét; ahol a férfi kenyérkereső szer-számát elcsérlette a háboru gyilkos eszközeivel és nem marad senki, aki azokat a kenyérkereső szer-számokat kezébe vegye? Hányszoros ott a szenvedés, hisz a lélek meggyötör aggodalmaihoz a mindennapi kenyér ernyesztő gondja is járul.

Itt a társadalomnak szent kötelessége, hogy azoknak a gyötrelmeknek egyik felét, a kenyérért való küzdelem nehéz gondját leemelje az itthon hagyott családokról. A társadalomnak kell a nyomorogó anyák és gyermekeik mellé állni, ezeket irgalmas és könyörületes szeretetébe venni, hogy ellássa őket a testi élet legfőbb szükségleteivel, a mindennapi kenyérral. Akik elmentek, mindeniket áldozatul vitték a közös és mindnyájunknak szent Haza szolgálatára; a legkevesebb, amit értök az itthon maradtakat tehetnek, hogy itt hagyott övéiket szerető gondjaikká vegyék.

És a magyar társadalom, amelynek lelkében

TÁRCZA.

Háboru.

Már véres zászlaját kibontja
A véstes híri fergeget.
S míg seregit egyre ontja,
Nyomában a jövendő gondja
S ezernyi nagy kérdés remeg.
De bátor fény száll minden arcra,
Dalolva robognak a harcra,
Utunk nem állja semmi gaz:
Mert ez az ügy szent és igaz!

A tábör lobogója lendül
S a föld megrendül, annyi szent:
A bakák bajonétja pendül
S Kossuthnak nótájdára zendül,
Hogy: — Ferenc Jóska mit izent?
Nemzet s királya egyesülve,
Egy célra törnek lelkesülve,
Nem kell buzdítás, sem vigasz:
A mi ügyünk szent és igaz!

S az ellenség sápadtan retten,
Remegve rejti homlokát,
Petár s a kétség'és: kettlen

Nis felé kullognak ijedten,
Elhagyva Belgrád várlokat.
Ki harcolni se tud, csak orvul,
Már büszkesége romlik, csorbul,
Behuzta farkát a csizkas:
A mi ügyünk szent és igaz!

És megy a gözös Szerbiába
S babérral fonva jó haza,
Mert utja nem leszen hiába:
Magyar anyák magyar fiába!
Megbízhat Király és Haza,
Indultok vídám harci dallal
S megtértek bitor diadallal,
Emelt fölvel, így illik az:
Mert ez az ügy szent és igaz!

K. M.

Katonavonatok Szentgotthárdon.

Már benne vagyunk, szinte benne élünk a háboruban még mi is, kik elrejtve itt a határ-szélien, a nagy események színhelyétől távol, a magunk szerény demonstrációjával köszöntünk mindenkit, aki csak valami kis közösséget érez a háboruval.

Mert ma minden a háboru! Amilyen szomoruan, csendesen sirdogló gyermekével kísérte ki az anya a tartalékos vagy népfelkelő apát,

ma éppen olyan lelkesedéssel közötti a munderba bujtatót víztét, a harci kedvtől duzzadó délceg magyar fiukat, a világ legszebb katonáit. És félve gondol az itthon maradt család az ő szeretteire, mikor örömtől könnyes szemmel dédelgeti, éljenzi a nagy feleke koscsikba vaggonrozott katonáit s erős a hite, hogy az ő fiát, az ő kedveseit szintén ily megható, gyengéd szeretet kíséri majd hosszú utján . . .

Diadalut ez a mi katonáink utja s szinte az egézik emelkedő lelkesedés között riújk minden állomáson s ök büszkén, mint hősök, a győzelem biztos érzésében, intenek bucsut, mintha még visszajönnének, mintha a sejtésük biztos érzete vezeténe őket vissza, mint diadalmas hősoket.

Az egész ország felhevült érzése találkozott abban, hogy kell, szükséges ez a háboru s ez a nagy, százerek egyesült érzése emeli innep napunkká ezeket az idöket, mikor a nagy eseményeket százerek hatalmas demonstrációjával írjuk fel a történelem lapjaira.

És habár csak szerény mértékben, úgy ahogy tudjuk, mi is kivesszük a részünket a nagy ünneplésből és mert csak ez az egyedüli mód reá, hát minden szeretetünk, minden lelkesedésünk az átutazó katonák felé száll és ünnepljük őket a magunk módján, de érzésben legkevesebb sem elmaradva a nagy városok impozáns megnyilatkozásaitól.

És a katonavonatok szinte egymás nyomába hágya robognak előtünk el ismeretlen cél felé fel északnak . . .

Tisztelettel kérjük, kiknek előfizetése lejárt, annak szives megújítását,

a Haza és harcra hívott fiainak lángoló szeretete ég, szentül megteszi ezt a kötelességet. Lelkében föltámad az irgalmasság testi és lelki cselekedeteinek szent készsége, szíve megnyitja önként, kéres nélkül is az itthon hagyottak szükségével és kitartással veszi oltalmába azokat a szegény itthon hagyott anyákat, feleségeket és gyermekeket, akik erre az oltalomra rászorulnak.

Hiszük, hogy megteszi ezt a szent kötelességet Muraszombat társadalma is: sorompóba lép, hogy harcra szólított fiainknak vérei itthon testi szükségét ne szenvedjenek lelkük nagy gyöttrődései és emésztő aggodalmai mellett. Az első kéro szóra a mult heten már megnyiták a szívek, a gyűjtő-íven — melyet a város köröztetett házról-házra — hamarosan összejött pár száz korona. Ez azonban semmi a segélyre szorulóknak nagy számához képest. Gyűjtsenek, agítájanak a kenyérkereső nélkül itt maradtak érdekében — ha a szükség kívánja — többször is, mondjuk minden hónapban, a közönség pedig, különösen ennek a gazdagabb része, akik most 3 meg 5 koronákat adtak, gondolja meg, hogy százszor annyi is kevés volna azért az áldozatért, amit az eltávozottak értünk hoznak.

Sokkal kisebb, sokkal enyhébb bajok esetén is megnyitkozott az a jövővi szellem, amely a mi társadalmunk lelkét áthatja és szíve szeretetebe és áldásába vonta a szenvedőket. Sokszorosan kell megnyitkozni ennek a szellemnek most, amikor a háboru irtózatoss réme a maga szörnyűségei rettegéseivel nehezded rá épen azokra a családokra, melyeknek fejét, fenntartói valamennyiünk legszentebb érdekeinek védelmére csatasorba hívták.

Tudjuk, a segítés édes és boldogító vágya ott él a lelkük mélyén. Szólítsák életre ezt a vágyat azok, akik akár hivatalbeli, akár társadalmi állásuk szerint erre kötelesek; szólítsák életre, szerveték, tömörítsek, hogy tetest állhassan, áldására azoknak, akik a társadalomnak támogatását ezekben a nehéz, gyötrelmekkel, lelki szenvedésekkel teli napokban nem nélkülözhetik.

És ha a társadalom odanyújtja a maga erősit és támogatói jobbját a nélkülözö családoknak, a harcra hívtak akkor megnyugodott lélekkel viszik vértüket, életüket áldozatul a hazáért, mert tudják, hogy akik nekik az itthon hagyott fészükben a legdrágábbak, azokat a társadalom igaz, nemes szeretettel a magáéinak vallja, szenvedésükben,

nyomorúságukban hűséges gondai melléjük áll és istápolja.

Mozduljon meg hát a társadalom szíve és ne csak most az első nagy fellángolásunkban álljunk oda a gyamolításra szorulóknak mellé, hanem mindaddig rakja le a szegény a filléreit, gazdag a koronáit a honfui és emberbaráti kötelesség megszentelt oltárára, amíg erre szükség van. Lobbanjon föl és lángoljon folytonosan mindnyájunk szeretete azoknak a testvéreinknek az itthon hagyott családjaért, akik a háboru szörnyü kinejt szenvedik, akik életüket és vértüket áldozták a magyar Hazáért és a mi városunkért, fészükünkért, családjukért, mindazokért, akiket csatasíkra nem szólított a háboru hívó szózat.

Nem irgalmat gyakorolunk ezzel, hanem kötelességet teljesítünk.

H I R E K.

A király születésnapja.

Dicsőségesen uralkodó Urunk és Királyunk 84-ik születésnapját ülte meg augusztus 18-án az Osztrák-Magyar monarchia hálás népe. Világháboru rémséges veszedelme között köszöntött ránk az ünnep, mely kiváló alkalmal szolgálta, hogy a nép, a királyok királyának felszentelt hajlékaiba siessen, imádkozni királyért és hazáért. Muraszombat közönsége is ünnepelt. A r. kath. templomban d. e. 9 órakor volt a hivatalos istentisztelet, amelyen az összes hatóságok és hivatalok, valamint nagyszámu közönség jelent meg. Az ünnepi szent misét Szelecz János esperesplébános pontificálta. Mise alatt a helybeli uri társaság tagjaiból alakult énnakar adott elő Csizsár János vezetésével szivhez szóló hazafias egyházi éneket. Dr. Czifrák János a Boldog asszony anyánk kezdetü régi magyar egyházi éneket énekelte. Mise után Szelecz János nagyhatalú szent beszédet mondott, áldást kérve a királyra és fegyvereink győzelmére. Az egybegyűlt közönség végezetül a Hymnuszt énekelte.

Dél előtt 10 órakor az izraelita templomban is ünnepi istentisztelet volt, amelynek során dr. Kiss Henrik rabbi szivhez

szóló szép beszédet mondott, majd imádkozott a királyért és a hazáért, hadaink sikeres működéséért. Az istentisztelet után Darvas Mór kántor a Hymnuszt intónálta. A templomban valláskülömbőség nélkül nagy közönség volt.

— Gróf Szápáry László v. b. t. t. nagybirtokos szombaton este a pozsonyi hadtestparancsnokság egy küldött tisztje kíséretében Muraszombatba érkezett, s még az este folyamán tanácskozott Horváth Pál főbíróval, Pósfay Pongrácz ny. főbíróval és dr. Geiger Vilmos járásorvossal a muraszombati várkastélynak kórházzá leendő átalakítása tárgyában. Végleges megállapodás nem létesült, s majd csak a hadtestparancsnokság fog a kérdésben intézkedni.

— Szent István napja. A magyarok első, szent királyának ünnepét csütörtökön ünnepelte a katolikus egyház. A reggeli szent misén megjelentek a hatóságok is, és nagyszámu közönség.

— Szentkirályi Sándor kir. aljárásbíró szerdán kezdte meg 4 heti szabadságát.

— Kinevezés. A vallás- és közoktatásügyi miniszterium Kováts György és Anyos Mihály muraszombati községi polgári iskolai tanárokat a muraszombati állami polgári iskola tanárává nevezte ki a X-ik fizetési osztályba, s Kováts Györgyöt ideiglenesen megbízta az igazgatói teendő elátásával.

— A polgári iskola gondnokságának ülése. Az újonnan kinevezett muraszombati állami polgári iskolai gondnokság első ülése hétfőn d. u. 5 órakor volt Pósfay Pongrácz elnökelele alatt. A gyűlés első tárgya a gondnoksági tagok esküetele volt, amelynek megtörtétele a megnyitandó II. osztály berendezéséről tárgyalta a gondnokság. Az igazgató 20000 koronás költségvetést terjesztett a kultuszminiszterium elé, de ezt leszállították 4000 koronára. Biz ez elég kevés összeg s a gondnokságnak módfelett takarékoskodni kell, hogy a 4000 koronából az iskola legszükségesebb felszerelését beszerezhesse. A gondnokság még a beiratásokról intézkedett akkorp, hogy amennyiben az igazgató a tanév elejéig nem jöhetne meg, mert a harcstéren van, ugy a gondnokság fogja a beiratásokat teljesíteni, az iskolákat helyettes erőkek megnyitani.

Különösen kedves volt azon estéli fogadtatás, mikor már mindenki tudott róla, hogy magyar huszárök jönnek Karinházból...

Félkéncre volt jelezve a vonat érkezése, de már jóval előbb egész Gothárd kint táborozott a pályaudvaron, ahol a vasuti alkalmazottak szerezetre méltó készséggel adtak felvilágosítást.

A Perron nyitott oldalán vieseletos hónap munderba bujtaitott öreg népfelkelő sétál pathetikus nyugalommal. Szinte típus képvisel: fidi-buszbeli karikatura az öreg magyar máskor, de most, legalább míg a katonavonat meg nem érkezik, mégis ó a közérdeklődés passziv hőse s rajta csattanik el minden lelkesedésünk. Jól látam, körülötte akik állottak, néhányan megkönynyeztek az öreget. Mikor a családjáról szólt, az otthonmaradt anyáról, aki öt nevetellen kicinek mesél most a katona apjukról, akik mind visszavárvák őt a kicsi fészekbe. Istene, a legnagyobb bók is csak akkora, hogy örizni tud... de vajjon nem kell e pénz csatnálni a Riska tehénből, nem e lesz irtes az istálló, mire vissza tér.

És az öreg nagy lelki megnyugvással azzal fejezi be, hogy ennek mind így kellett történni s ő meg a harcba is el menne, ha a haza ugy kíváná. Láttam, egy gothárdi uri ember valamit a markába csuszattatott az öregeknek, Küldje el — mondta és elvegyült a tömegben.

Megilletődött tekintetü bakfis lányok rebentek szét hirtelen körülöttünk, nagy csokor virág- és annyi kedves aprósággal készülv fel a fogadtatásra.

De jön a vonat s a várakozó tömeg megmozdul s fekete szilhouettek rajzolódnak a pályatestre. Mindenki hozott valamit, senki sem jött irtes kézzel, aki mást nem, hát a legszebb aján- dekát, a szíve minden áldást hozta el a hadba induló katonáknak. Láttam megilletődött, de nagyon szegény embereket, akik olyan nagyon szerettek volna valamit adni, ha lett volna miből.

Miert nem osszák hát ók ki az én szivaromat, mikor ez nekik is olyan öröm, mint azoknak, akik kapják. Szetoszottunk néhányat közöttük s ók lekendezve továbbították oda, ahova száma volt.

A nagy mübolygó fehér lámpások fénye mindjobban közeledik s lassan, szinte méltóságos ünnepélyességgel robog be az ötven kocsió álló katonavonatra a seebachi huszárökkel. Aztán felharsan az éljen s a generálmarsch olyan diadalmas akkordjai süvöltve harsogják tul az éljent.

Mindenki a felvirágozott, nyitott ajtóju vagonokhoz szalad s olyan öröm nézni a szép szál magyar fiukat, amint jó palócok akcentussal mondogatták: — Hajdu és Hevesmegeiek vagyunk kérem s Galiciába megyünk muszka vért inni. Aztán rákedzenek a kaszárnyákban termett alkalmi harci nóttákra s tele tudóvel fújják meg a vonat el nem indul:

— Főorvos ur kösse be a sehemet,
Fogja el a lojdogáló véremet,
— Édes fiam azt már nem lehet,
Ajáld fel az Istennek a lelkedet... .

És így tart a nóta, az éljen, az öröm, a lelkesedés egészen addig, amíg a vonat el nem

indul. Így mennek, ilyen diadal utban a mi katonáink egészen a harcstérig.

— Ilyen nagyszerü, duhaj magyar fiukkal nem nehéz csatát nyerni, — mondom a kísérő századosnak, akit csak olyan kedvesen érintett a fogadtatás, mint a legénységet, ezeket az egyszerű, de meleg szívü fiukat.

Nem fél ez kérem az ellenségöt, alig várja már, hogy ott lehessen. Sirva rimádkodtak az otthonmaradtok, hogy vigyük el őket is, mert ók nem bírák ki a szegényt. És el kellett hoznom valamennyit mondja a százados. De mi is örömmel megyünk. Csak a szüleim, a gyermekeim, azok szegények nagyon agódnak miattam...

A vonat már elindult, a százados bucsut intett s a zsebkendőjét lobogtatta az éljenző sokaságnak s egy fehér dliádt dobott le emléküül...

A generálmarsch újra felhangzott s tulharsogta a bucsuzók éljenteit, míg el nem tűnt a fekete vonat.

Olyan kedvesek voltak ezek a magyar fiuk, mindegyik azzal bucsuzott: — Az Isten áldja meg magukat testvéreim, mi majd csak visszajöünk valahogy...

— Az Isten vezesse őket diadalra — sóhajtottnak fel mindannyian s azzal a tudattal bucsuztunk tőük, hogy nemsokára majd mint diadalmas hősoket köszönhetjük ujra őket...

— **Behívási hirdmény.** Tegnap reggel a következő falragaszok jelentek meg: I. Az aratási munkálatok végzésére hazabocsátott nemtényesek és népfelkérésre kötelezettek. Azok a nemtényesek katonák, honvédek és népfelkötők, akik aratás céljából hazabocsátottak, augusztus 24-én délelőtt 11 órakor azon fogszolgábiról (polgármesteri hivatalból), amelytől szétküldettek, újból jelentkezzenek. II. Bevonult, de szabadságot honvéd legénység. A magyar honvédséghez bevonult és létszámbővítésként szabadságot — honvéd gyalogsághoz, lovassághoz és tüzérséghez tartozó — tartalékosok és póttartalékosok, augusztus hó 24-én felszerelési állomáslajra ismét beérkezni és bevonulni kötelezettek. III. Újoncok és póttartalékosok. A folyó évben besorozott és még be nem hívott összes újonc (beleértve az egyévi önkénteseket is) és póttartalékosok tényleges szolgálatra behívatnak. Ezek az újoncok és póttartalékosok tartózkodási helyük hadkiegészítési kerületi parancsnokságánál bemutatások végett jelentkezők kötelesek és pedig: a) Azok az újoncok és póttartalékosok, akik nem a saját illetőségi helyük kiegészítési kerületi területén tartózkodnak, augusztus 24-én; b) azok az újoncok és póttartalékosok, akik azon a hadkiegészítési kerületi területen tartózkodnak, melynek területén illetékesek, augusztus 25-én. Azok az újoncok és póttartalékosok, akik tudják, hogy a honvédséghez tartoznak, a tartózkodási helyük honvédkiegészítő parancsnokságánál jelentkezzenek. IV. Szabadságot népfelkérésre kötelezettek. I. Az összes 42 éves és fiatalabb népfelkérésre kötelezett magyar állampolgárok, akik a hadseregben, haditengerészetben, a honvédségnél, vagy a csendőrségnél szolgáltak és bevonulást után létszámbővítésként folytatn szabadságotlaltak. — a lovasságnál szolgáltak kivételével, — bevonulni kötelesek és pedig: a) azok, akik ajánlati lappal vannak ellátva, ajánlati lapjuk rendelkezése szerint, főszerelési állomásra, ahol a következők sorrendben tartoznak jelentkezni: a 38 évesek és ennél fiatalabbak augusztus 24-én, a 39 évesek: augusztus 25-én, a 40 évesek augusztus 26-án, a 41 évesek aug. 27-én, a 42 évesek augusztus 28-án. 2. Az összes 42 éves és fiatalabb népfelkérésre kötelezett osztrák állampolgárok, kik a hadseregben, haditengerészetben, honvédségnél (országos lövésznél) vagy csendőrségnél szolgáltak és ez ideig még behíva nem voltak, vagy bevonulást után létszámbővítésként folytatn szabadságotlaltak, aug. 27. honilletékes népfelkötő jár. parancsnokságukhoz bevonulni kötelesek. 3. Népfelkérésre kötelezettek, kik népfelkötő igazolványi könyvük szerint felvilágosított utján mint »Szolgáltatkeptelenek« elbocsátáltak, továbbá mind azok a népfelkérésre kötelezettek, akik a hadseregben, a haditengerészetben és honvédségnél sohasem szolgáltak (B. alsztályiak), általában nem vonulnak be. Kivételnek ezek közül: a) akik ajánlati lappal vannak ellátva és ennek rendelkezési szerint bevonulni kötelesek; b) akik külön lesznek behíva; c) akik különleges hadi célú szolgálatokra a községi előjáráság rendelkezése szerint bevonulni kötelesek. V. Népfelkérésre kötelezett ruházata. A népfelkérésre kötelezettek külön figyelemmeltek, hogy lábbelivel, meleg ruhában s lehetőleg takaróval vonuljanak be. VI. A bevonulás alól felmentett és polgári alkalmazásokban meghagyott hadkötelesek. A bevonulás alól a háború egész tartamára felmentett hadköteleseknek egyáltalában nem kell bevonulniuk. Azok, akik csak egy bizonyos időpontig vannak a bevonulás alól felmentve, csakis ezen időpont elmulatva kötelesek bevonulni.

Azok pedig, akik bizonytalan időre felmentettek, csak újból felszólításra illetve behívásra kötelesek bevonulni. E parancsok iránt tanúsított engedetlenség a fenálló törvények értelmében szigorúan büntetltek.

— **Idegenek bejelentése.** A mozgósítások alkalmával életbeléptetett rendkívüli kormányhatóságai intézkedések kapcsán az összes szállásadókak érdeklő 5112—1914. számú B. M. E. R. 1914. évi július 29-én életbeléptetvén, saját érdekében figyelemzetük minden magánembert, vállalat, intézetet, zárdát, stb. hogy a jövőben minden egyes egyén, aki bárhol, bármily rövid időre megszáll, (tehát nemcsak külföldi, de *belföldi honossága is!*) nyomban, de legkésőbb az érkezést és távoztást követő napon reggeli 9 óráig a szállásadó vagy igazolt megbízottja által a községi előjáráságoknál a különbeni mulasztások következményeinek terhé mellett bejelentendő.

— **Intelem a közönséghez!** Lelketlen emberek a nagyérdemű közönséget félre akarják vezetni, hogy a papirpénz és a kormány által kibocsátott utalványok elvesztik értéküket. Ez a híresztelés alaptalan, mivel a kormány csak anyai papirpénzt bocsát ki, amennyit ércfedezete megenged. A lir terjesztői ezzel csak a maguk hasznát akarják előmozdítani, mivel a papirpénzt és utalványokat értéken alul akarják megvásárolni. Ilyen alaptalan hírek terjesztőit adjuk át rőtön a rendőrségnek, mert ezek a zavarosban szeretének halászni. Az ércpénz hiánya onnan ered, mivel a közép az ezüst- és nikkelpénzt eldugja s nem akarja kiadni. Így van azután, hogy városunk ércpénzben hiányt szenved.

— **Napfogatokozás.** Békés időben, amikor a tiszta égbolton tündöklő nap korong egyszerre fogyni kezd, a nép háborút jósol. Ma, fájdalom, nem kell jóslóknak ezt, mert van háború, még pedig a legnagyobb; olyan nagy, amilyenre még a történelem sem emlékszik. Békés időben a napfogatokozás is esemény. De ki törődik ma azzal, hogy a nap fogy, amikor három csatamezőn a mi véreink fogynak. A péntek délutáni napfogatokozás semmi emociót nem kellett, alig volt pár ember az utcán, akik kormos üveggel a kezükben a nap fényes és mind kisebbedő korongját nézték. Két órák volt leghalványabb, s a naphő egy vékony kifüli látszott csak. Félhárom órák már teljes fényében ragyogott az élet adó hatalmas planéta.

— **Legjobb mégis otthon.** Hogy akinek nem muszáj hazulról elmozdulni, az maradjon most csak otthon és hogy polgárságunk minden idegét éber szemmel kísér, teljesíti kötelességét: erre vonatkozólag fényes tanúság szolgál Mikola Sándor budapesti tanár, az »Úrának« főszerkesztőjének esete. Mikola tanár péterhegyi illetőségű. Szabadságának egy részét minden évben a szüleinél tölti. Péterhegy azonban jelenleg annyira el van zárva a világtól, hogy egy pesti tanár bármennyire is vágyik tizhónapi budapesti zájok elután a csendes falusi magányba, ezekben az izgalmas időkben a falusi magány többé ki nem elegendi. Elhatározta azért, hogy elmegy gyalog Gotthárdra s ott tölt közben egy pár napot. Alig hogy megérkezett azonban a Korona kerthelyiségébe megpihenni a negyórás gyalog utat, mindjárt igazolásra szólította a rendőrség és a csendőrség. Mikola tanár a nála levő vasuti arcképes igazolvánnyal igazolta is megát. Másnap a nagyfalvai csatamezőt óhajtotta látni. Turista ruhában, okulával a szemén, naplesütötte barna arccal el is indult a »professzor« felfedező útjára. De lépten-nyomon igazolásra szólították fel. A nagyfalvai határban pedig már szerb kénmet fogtak benne. Bekísérték tehát az állomásra, ahol újból igazolásra szólították. Igazolásra elmondta, hogy ő pesti tanár, a fizika tanára. Több se kellett, mindjárt sebíteni levisz-gáztatták a fizikából. Nagy szerencséje, hogy tisztában van a fizikával. Miután a gotthárdi főbíró igazoló jeggyel látta el, megunta a szentgotthárdi nyaralást és visszagyalogolt Péterhegyre, ahol nem nézik kémmek.

— **Héletidő Dobronakon.** Augusztus 17-én az esti órákban, amidőn nálunk az a jégesővel vegyes zápor volt, Dobronak fölött szörnőy vihar vonult el. Tukyotoks nagyságu jég eseti, amely a falu minden cseréppel fedett házának tetejét összetörte. Mem maradt épen egyetlen tető sem. Ilyen pusztulást Lendvavasárhely még nem látott. Másnap 270 szekér jelent meg a környékbeli téglagyárakban s minden cserépet elvitte. A kár sok ezer koronára rug, amely nem térül meg, mert házakat nem lehet jég ellen biztosítani.

— **Mindent a hazáért.** A honfiumi fidozatkezségnek szép példáját látjuk abban, hogy az alsó-landvai pénzügyi szakasz két derek tagja, Benkő József 19 éves és Bojtás István 18 éves vigyázók, a mai sulys helyetere való tekintettel eddigi szolgálatukról lemondottak és a haza védelmére önként jelentkezve, felajánlották szolgálatukat.

— **Hirdmény.** Egyrészt a közönség egyrészt az az eléggé nem helyteleníthető s egyébként is teljesen indokolatlan eljárása, hogy ércpénzkészletet gyűjt, másrészt azon körülmény, hogy a katonai szolgálatra bevonult egyének is lehetőleg kisebb pénzmenekből alól készletet vittek magukkal, oly mérvben vonta ki az ezüst és váltópénzt a forgalomból, hogy ennek hatása a m. kir. posta szolgálatának ellátásánál mindinkább érez-

hetővé vált és abban jelentkezik, hogy a postahivatalok a be- és kifizetések lebonyolításához és a felkötő által hozott bankjegyekből való visszaadás-hoz szükséges ezüst és váltópénzrel nem rendelkeznek. Erre való tekintettel és egyben az 1909. évi október 26-án 10848. sz. alatt kiadott kereskedelmiügyi m. kir. miniszteri rendelethe való hivatalossá felhívom a t. közönség figelmét arra, hogy a m. kir. posta szolgálatának igénybevétele-nél minden fél köteles a befizetések megfelelő összeget a felvevő tisztviselő kezébe adni, s a postahivatalok váltására vagy nagyobb pénzmenekből való visszaadásra egyáltalán nem kötelezhetők. Amennyiben azonban a visszaadás-hoz vagy váltó-táshoz szükséges ezüst és váltópénz kellő mennyiségben rendelkezésre áll, a postahivatalok továbbra is készséggel fogják a be- és kifizetések sima lebonyolítását elősegíteni. Sopron, 1914. évi augusztus 13. *Kelényi Géza* m. kir. p. t. igazgató.

— **Megnyílik az alsólandvai leánypolgári.** Az alsólandvai leánypolgári (magán) iskola iránt oly nagy az érdeklődés, hogy a vezetőség elhatározta, hogy szeptemberben újból megnyitja az iskolát. Azok a szülők, akik leánykaikat az iskolába felvétetni akarják, jelentkezzenek Hadrovics Elek körjegyzőnél, aki egyuttal a bővebb felvilágosítást is megadja.

— **Hogy segíeyzi az állam a behívottak hozzátartozóit?** Segélyezésre a behívottak családjának következő tagjai bírnak igényell: a behívott törvényes neje, fiú- és leánygyermekei s unokái, ha azoknak más gyámoltója nincsen; apja, anyja, nagypapja, nagynyanya, ha béke idejében a behívott tartotta el őket; apósa, anyósa; végül testvérei, ha ezeket is egészen vagy részben a behívott tartotta el és ez hitelen igazolható. A segély az erre jogosított minden egyes családtag részére fejenként jár. A segélyezés összege különböző. Minden egyes városban anyai, illetve akkora, amennyi az illető helységben katonai átvonulási elemzési illeték fejében még béke idejében egy-egy napra megállapítottat. Budapestben jelenleg a katonai átvonulási elemzési illeték fejenként és naponként 78 fillérben van megállapítva. Eszerint a behívott felesége és minden 8 évnél idősebb gyermeke fejenként és naponként 78 fillér állami segítségben részesül. Nyolc évnél fiatalabb családtag részére a személyenként meghatározott segélyezésnek csak a fele jár. Ha a segélyezett családjának saját lakóháza, vagy ingyen lakása nincs, lakásilleték is jár neki és pedig az ellátási illeték fele, de nem személyenként hanem családonként.

— **Rendelet a tábori levelezőlapokról.** A helybeli postahivatal közli velünk a keresk. miniszter legújabb rendeletét, melyet a tábori levelezőlapokak izott visszaélés ellen adott ki. Tekintettel arra, hogy a tábori posta levelezőlapokak kizárólag a hadrakelt sereghez, az erődített helyek hadi véderőségekhez és a hajóhadhoz tartozó egyénekkal való levelezés céljaira szolgálnak s ennél fogva a rendes postai forgalomban levelezés céljaira fel nem használhatóak, felhívom a postahivatalokat, hogy mindazok a tábori postai levelezőlapokak, a melyek nem a fent említett egyénekhez címzve adatnak fel, a címzettnek ne kézbesítsek. Az esetben pedig, ha ily levelezőlapok jelen rendeletm kiadása után a rendes 5 filléres frankójeggyel bérmentesítve nincsenek, miután a levelezőlapokak ily módon való felhasználása a kir. kincstár megörvidítésére irányuló cselekmények és az alapon jövedéki kihágást képez, a szabályszerű tényállási jegyzőkönyv felvétele mellett a bérmentesítési díjon felül röjők ki a 2 koronára bírságot illetve indításk meg postajövedéki kihágás miatt a szabályszerű eljárás.

— **Milyen táviratok adhatók fel.** A posta-igazgatóság figyelemzeteti a közönséget, hogy az elrendelt mozgósítás folytán az olyan magántáviratok, a melyek részben, vagy egészen titkos, összezesbél, betűjegyes, vagy számjegyes nyelven vannak szerkesztve, továbbá az olyan közértelemű nyelven szerkesztett magántáviratokak, melyek a kereskedelmi nyelvről rövidített kifejezéseit, vagy kereskedelmi jelzéseit tartalmaznak, vagy amelyekben katonai vonatkozású adatok fordulnak elő, a posta és távirata hivatalok nem vehetnek fel, ha pedig tévedésből mégis felvetnek, nem továbbíthatnak és nem kézbesíthetők.

— **Két koronás papirpénzek lesznek.** Az osztrák-magyar jegybank azzal az eszmével foglalkozik, hogy kétkoronás bankjegyeket bocsátj ki. A kétkoronás papirpénzeket állítolag már legközelebb forgalomba fogják hozni.

Egy 400 liter napi termeléssel keverő készülék és leeresztő csappal ellátott,

PÁLINKAFŐZŐKAZÁN, ugyszintén 2 drb körülbelül 60 hektoliter tartalmu cefre kád jutányos árban eladó. **Ascher B. és Fia** cégnél Muraszombat.

Horgony-Syrup. Sarsaparilla
compos.
Vértisztítószer. Üvege: kor. 3.60 és 7.50.

Horgony-Liniment. Capsici compos.
a Horgony-Pain-Expeller pótléka.
Fájdalommentes bedörzsölés hüvelyknél, rheumánál, köszvénynél stb.
Üvege: kor. - 80, 1.40, 2.-.

Horgony-kénés-kenőcs
rendkívül idegcsillapító száraz és nedves kiütéseknél stb.
Tégelye: kor. 1.-.

Kapható a legtöbb gyógyszerárban vagy közvetlenül benczevárosból.
Dr. Richter „Az arany országhoz” címzett győrszerdahelyi, Prága 1, Előszobahatraszó 3.

BUDAPEST és KIS ÚJSÁG
apróhirdetési levelezőlapok kaphatók
Balkányi Ernő papirkereskedésében Muraszombat.

Muraszombat és Vidéke kiadóhivatala, Balkányi Ernő Muraszombat Nyititér, hirdetés és előfizetés a kiadóhivatal czimére küldendők be.

Nyomatványok izléses kiállításban, gyorsan és jutányos árban készítettnek.

Befőzéshez pergament papír és bekötő zsinór a legjobb minőségben kaphatók.

Imakönyvek minden valóságos felekezet részére, magyar, vend és héber nyelven, különféle árban és kivitelben kaphatók.

KÖNYV- ÉS PAPIRKERESKEDÉS.

Egy jobb házból való fiu **TANULÓNAK** felvételik BALKÁNYI ERNŐ könyvnyomdájában Muraszombat.

KÖNYVNYOMDA ÉS KÖNYVKÖTÉSZET.

A Muraszombat és Vidéke előfizetési díja:
Égész évre . . . . 6 K
Fél . . . . . 3 „
Hirdetések jutányos áron vétetnek fel.

Elvállalok könyvkötészeti munkákat a legegyszerűbb kivitteltől a legkegyesebbé igyelek.

Nyári menetrend, szakácskönyv, öngyűvéd, gyermek képeskönyvek stb. bolti áron kaphatók.

Iskolakönyvek az összes iskolák részére, író- és rajzszerek, írottinta, tus és gömböskék minden színben.

Hirdetések jutányos áron felvételnek.

Előfizetőknek ingyenes hirdetés-rovata.

Ipar és kereskedelem.

Előfizetőknek ingyenes hirdetés-rovata.

HELYBELIEK:

ASCHER B. és FIA fűszer-, festék-, csemege-, liszt-, vetemény-magvak, ugyszintén üveg- és porcellánkereskedése. Férfi és női cipőraktár. Vesz mindenféle gabonát.

ANTAUER JÓZSEF bábsütő és mézeskalácsos.

ANTAUER FERENCZ uri és női cipész-mester Közép-utca.

BENKŐ JÓZSEF Szállodája az „Elefánt”-hoz.

BITTERMANN TIVADAR borbély és fodrász.

BOROS BENŐ kávéháza.

CZIPOTT MIKLÓS férfi- és női cipész.

DITTRICH GUSZTÁV bádgos, vizsgazott acetylen gázszerező.

DICK SÁNDOR sajtgyáros.

ERNST SÁNDOR kalapos-mester.

FÜRST A. és FIA fűszer-, festék-, csemege-, liszt-, vetemény-magvak, ugyszintén üveg- és porcellánkereskedése.

FLISZÁR JÓZSEF épület- és butorasztalos. Motorerőre berendezett műhely.

KR. HIRSCHL divatruház. Legolcsóbb bevásárlási forrás. Fő utca.

HEIMER IGNÁCZ deszka-, faszén-, mész-, cement- és vegyeskereskedése Lendva-utca.

HALBARTH HENRIK vendéglős.

KARDOS JÓZSEF vaskereskedő, szecsakavágó gépek árusítása

KEMÉNY MÓR „Korona” kávéháza.

KOLOSSA JÁNOS férfi- és női cipész.

KOHN LIPÓT fűszerkereskedő, deszka, mész, cement és eternit pala árusítás.

NEMECZ JÁNOS vaskereskedő, nagy raktár varrógép, kerékpár és mindennemű gazdasági gépekben.

POZVÉK IGNÁCZ vásári szabó. Közép-utca.

POLLÁK JÓZSEF pékmester. Templom-utca.

POSZTL JÁNOS óras és ékszerész.

PÉTERKA FERENCZ vendéglős

PÁLFI ISTVÁN kovácsmester Lendva-utca.

RATKOL TIVADAR göztéglagyára.

RITUPER ALAJOS épület- és műlakatos, kerékpár-, mérleg és fegyverjavító műhely. Kerékpár raktár.

SIFTAR LAJOS gőzmalom tulajdonos.

SCHÖCK SAMU cím- és szoba festő.

TURK JOZSEF vendéglős Templom-utca.

URSZULESZKU PÉTER uri és női fodrász.

WOLFARTH LAJOS ép. mérnök Mező-utca.

VIDÉKIEK:

BRANDSTEIN ISTVÁN kéményseprő-mester Szombathely.

DOMJÁN ISTVÁN vendéglős Vasnyires.

GOLOUB ISTVÁN kereskedő Alsómarác.

GROSZ SAMU vendéglős Urdomb.

GROSZ MÓR vegyeskereskedő Felsőlendva.

GENUR KÁROLY vendéglős Felsőlendva.

HORVÁTH IVÁN vendéglős Lendvanemesd.

HAHN HERMAN vegyeskereskedő Bodóhegy.

HIRSCHL LIPÓT vegyeskereskedő Köhidán.

KÜZMICS MÁTYÁS vendéglős Battyánd.

KOUSZ ANTAL vendéglős Bpest VII. Sip-u. 5.

KÜHÁR ISTVÁN vendéglős Mezővár.

KÜHÁR JÁNOS vendéglős Battyánd.

KÜHÁR ISTVÁN vendéglős Márkusházán.

KÜHÁR JÓZSEF vas- és fűszerkereskedése Felsőlendva.

MOLNÁR ZSIGMOND „Emke Kávéház,” Komárom.

OBÁL JENŐ gőzmalom tulajdonos Perestő.

OBÁL SÁNDOR vendéglős Bodóhegy.

PRESZLER VICTOR „Hungária Kávéház,” Komárom.

SÁVEL JÁNOS vendéglős Kisszombat.

STIVÁN FERENCZ vendéglős Köhida.

SIFTAR MIHÁLY vendéglős Sűrűház.

SOMMER JÓZSEF vendéglős Felsőlendva.

TITÁN ISTVÁN vendéglős Radkersburg.

VEZÉR JÓZSEF vendéglős Mártonhely.

VLAJ FERENCZ vendéglős Rónafő.

VOGLER JÓZSEF savanyúviz tulajdonos Bad Radein.

ZRINSZKY ISTVÁN gépkovács Alsómarác.

Nyomatott Balkányi Ernő gyorsajtóján Muraszombatban.